

Хроніка найважливіших подій і рішень. Грудень 2014 року

Chronicle of the most important events and resolutions. December 2014

1 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 758 “Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України”.

Нормами постанови встановлено тимчасові вимоги до банків під час здійснення ними окремих операцій з іноземною валютою. Зокрема, продовжено дію вимоги щодо граничного строку розрахунків за експортно-імпорнтними операціями у 90-денний термін та вимоги щодо обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті з-за кордону в розмірі 75%.

Постанову прийнято з метою врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України, недопущення використання фінансової системи України для відмивання грошей і фінансування тероризму.

Постанова набула чинності 3 грудня 2014 року та діятиме до 3 березня 2015 року включно.

2 грудня

Набула чинності Постанова Правління Національного банку України від 27 листопада 2014 року № 752 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”.

Постановою внесено зміни до Положення “Про регулювання Національним банком України ліквідності банків України”. Зокрема уточнено, що Національний банк має право з дня виникнення простроченої заборгованості банку здійснювати списання коштів з кореспондентського рахунку банку та його філій. Крім цього, внесено зміни до Положення “Про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства”. Передбачено, що Національний банк не застосовує до банку, віднесеного до категорії проблемних, заходу впливу у вигляді накладення штрафу за порушення економічних нормативів або порядку формування та зберігання обов'язкових резервів.

3 грудня

Набула чинності Постанова Правління Національного банку України від 28 листопада 2014 року № 755 “Про затвердження Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні”.

Постановою затверджено положення, в якому визначено основні організаційні засади та порядок здійснення безвізного нагляду (оверсайта) платіжних систем, критерії та порядок визначення важливості платіжних систем, а також вимоги до значущих платіжних систем, що здійснюють діяльність на території України.

4 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 793 “Про затвердження Положення про порядок погодження Національним банком України типових (зразкових) форм деривативів”.

Норми положення зобов'язують фондів біржі для проведення торгів деривативами погоджувати їхні типові (зразкові) форми з Національним банком України. Крім цього, визначено умови погодження та строк розгляду Національним банком України поданого пакета документів.

8 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 798 “Про затвердження Змін до Інструкції щодо організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі”.

Зокрема, було внесено зміни щодо організації роботи з готівкою в умовах, які загрожують нормальному функціонуванню системи готівкового обігу. Крім цього, більш детально виписано методи захисту інформації, а також знищення/пошкодження грошових знаків національної валюти у разі неможливості вивезення готівки та інших цінностей.

Постанова набула чинності 12 грудня 2014 року.

8 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 799 “Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 01 грудня 2014 року № 758”.

Нормами постанови розширено перелік операцій в іноземній валюті, які банки можуть здійснювати на підставі індивідуальних ліцензій Національного банку України. Зокрема, дозволено проводити операції на підставі індивідуальних ліцензій на переказування іноземної валюти за межі України суб'єктами господарювання-резидентами для сплати вступних або членських внесків в іноземній валюті, що сплачуються як разові або періодичні внески для забезпечення поточної діяльності юридичних осіб-нерезидентів.

Постанова набула чинності 10 грудня 2014 року.

10 грудня

Національний банк України ввів в обіг пам'ятну монету “Рік Кози”.

Монету номіналом 5 гривень виготовлено зі срібла. Вона продовжує серію “Східний календар” та присвячена року Кози, одній із тварин східного календаря, який засновано на дванадцятирічному циклі Юпітера – найбільшої планети Сонячної системи.

11 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 806 “Про затвердження Положення про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні”.

Відповідно до положення обов'язковому резервуванню підлягають усі залучені банком кошти, за винятком кредитів, залучених від банків-резидентів, коштів, залучених від міжнародних фінансових організацій, а також коштів, залучених на умовах субординованого боргу. Особливістю затвердженого положення є встановлення періоду визначення резервної бази для формування банками обов'язкових резервів та періоду утримання обов'язкових резервів, що надає можливість банкам визначати резервну базу обов'язкових резервів в одному періоді (у періоді визначення) та формувати і зберігати обов'язкові резерви в іншому періоді (періоді утримання), які можуть бути різними та застосовуватися з певним лагом або збігатися.

Постанова набула чинності 31 грудня 2014 року.

12 грудня

Національний банк України розробив та запропонував банківській спільноті для обговорення проект Кодексу поведінки та ділової практики учасників міжбанківського валютного ринку України.

Кодекс містить базові рекомендації щодо дотримання всіма учасникам міжбанківського валютного ринку стандартів професійної та ділової етики. Їх дотримання сприятиме зміцненню довіри інвесторів і позитивно впливатиме на розвиток фінансового ринку, підвищуючи тиме рівень його прозорості й ефективності.

16 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 810 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 03 листопада 2014 року № 699”.

Зазначеними змінами врегульовано питання проведення банками розрахунків між суб'єктами України та Криму. Зокрема, уточнено визначення фізичної особи – резидента України, а також визначено валюту проведення розрахунків між юридичними особами, фізичними особами-підприємцями, які зареєстровані на материковій території України, та суб'єктами Криму за поточними торговельними операціями. Також встановлено, що документи, рішення, видані органами Російської Федерації та незаконними органами, створеними на території вільної економічної зони “Крим”, щодо суб'єктів Криму та їхньої діяльності є недійсними та не можуть використовуватися банками під час проведення операцій суб'єктів Криму, здійснення заходів

валютного контролю та фінансового моніторингу.

Постанова набула чинності 19 грудня 2014 року.

18 грудня

Національний банк України випустив колекційний набір обігових та розмінних монет “Монети України”.

Набір “Монети України” 2014 року містить жетон та монети – від 1 гривні до 1 копійки, його тираж – 10 000 штук. Колекційний набір присвячено щорічному Всеукраїнському конкурсу дитячих малюнків на тему “Національний банк майбутнього”.

18 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 819 “Про здійснення Національним банком України операцій на міжбанківському валютному ринку України в I кварталі 2015 року”.

Нормами постанови встановлено, що у I кварталі 2015 року операції на міжбанківському валютному ринку Національний банк України здійснюватиме у формі: інтервенцій за єдиним курсом, валютних аукціонів та адресних інтервенцій.

18 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 820 “Про зміну порядку формування та зберігання обов’язкових резервів”.

Нормами постанови встановлено періоди визначення та утримання обов’язкових резервів, нормативи обов’язкового резервування, склад зобов’язань банку (об’єкт резервування), щодо яких установлюються нормативи обов’язкового резервування, обсяг обов’язкових резервів, який має щоденно на початок операційного дня зберігатися на кореспондентському рахунку, а також гранична кількість випадків недотримання банками щоденних залишків обов’язкових резервів на кореспондентському рахунку в окремі дні протягом визначених періодів утримання поспіль.

Постанова набула чинності 31 грудня 2014 року.

24 грудня

Відбулося чергове засідання Ради Національного банку України (надалі – Рада).

Під час засідання Рада розглянула стан виконання Основних засад грошово-кредитної політики на 2014 рік та затвердила зміни до кошторису доходів і витрат Національного банку України на 2015 рік. Також Рада затвердила план своєї роботи на 2015 рік, план проведення внутрішніх аудиторських перевірок структурних підрозділів Національного банку України в 2015 році та структуру Апарату Ради.

25 грудня

Відбулося перше засідання Комітету з монетарної політики Національного банку України (КМП).

На першому засіданні КМП розглянув та узгодив прогноз розвитку реального сектору економіки, платіжного балансу та монетарних показників, операційні орієнтири грошово-кредитної політики на 2015 рік, а також визначив основні риси нової операційної структури процентної політики Національного банку України.

25 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 843 “Про внесення змін до Положення про кредитування Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб”.

Змінами уточнено, що Національний банк здійснює підтримку ліквідності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у межах монетарних можливостей шляхом надання кредитів, у тому числі шляхом відкриття кредитної лінії. Зміни спрямовані на посилення захисту інтересів вкладників банків.

Постанова набула чинності 26 грудня 2014 року.

25 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 859 “Про деякі питання діяльності банків”.

Нормами постанови врегульовано умови застосування заходів

впливу до банків, котрі допустили порушення економічних нормативів через погіршення фінансового стану внаслідок девальвації національної валюти та окупації частини території України. Зокрема, до банків, що допустили порушення, але дотримуються встановлених обмежень щодо здійснення окремих операцій, та у визначеній постановою термін розробили і подали до Національного банку України детальні плани виконання зобов’язань щодо усунення порушень та недоліків, заходи впливу не застосовуватимуться.

Постанова набула чинності 1 січня 2015 року.

25 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 860 “Про затвердження Змін до Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України”.

Постановою внесено зміни до порядку надання стабілізаційних кредитів банкам України. Зокрема встановлено, що розмір процентної ставки за такими кредитами визначається на рівні облікової ставки Національного банку України плюс півтора процентного пункту й підлягає коригуванню протягом дії кредитного договору в разі зміни облікової ставки Національного банку України. Також доповнено та уточнено перелік обмежень щодо діяльності банку під час користування стабілізаційним кредитом, розширено перелік забезпечення за стабілізаційним кредитом єдиним (цілісним) майновим комплексом, який може прийматися разом із корпоративними правами.

Постанова набула чинності 31 грудня 2014 року.

25 грудня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 863 “Про затвердження Положення про порядок визначення системно важливих банків”.

Положенням встановлено критерії визначення системно важливих банків, діяльність яких впливає на стабільність банківської системи.

Відповідно до норм постанови системно важливими на 01.12.2014 р. визначено 8 банків: Приватбанк, Ощадбанк, Укресімбанк, Дельтабанк, Райффайзен-банк “Аваль”, Укрсоцбанк, Промінвестбанк, Дочірній банк Сбербанку Росії. Положення “Про порядок визначення системно важливих банків” розроблено на виконання вимог Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи” від 04.07.2014 р. № 1586-VII, яким Національному банку України надано право визначати системно важливі банки, а також установлювати особливості регулювання та нагляду за ними.

Постанова набула чинності 1 січня 2015 року.

30 грудня

Набув чинності Закон України від 28 грудня 2014 року № 78-VIII “Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків”.

Законом зокрема передбачено, що банк, який за результатами проведеного діагностичного обстеження визнано таким, що потребує додаткової капіталізації, зобов’язаний здійснити капіталізацію банку та/або реструктуризацію, реорганізацію банку з метою забезпечення дотримання показників достатності капіталу у визначеному Національним банком розмірі.

Також визначено умови та шляхи участі держави у капіталізації банків, спрощено порядок проведення процедур, пов’язаних із капіталізацією та реструктуризацією банків. Крім цього, нормами закону закріплено мораторій на розподіл чистого прибутку банку та викуп банком розміщених ним акцій.

Закон набув чинності 30 грудня 2014 року, за винятком окремих положень, які набувають чинності 7 лютого 2015 року.

30 грудня

Відбулася прес-конференція Голови Національного банку України за підсумками роботи регулятора у 2014 році.

Голова Національного банку Валерія Гонтарева поінформувала громадськість про основні виклики, які нині постали перед банківською системою України, ситуацію на грошово-кредитному та валютному ринках, а також про плани регулятора щодо відновлення довіри до банків і фінансової системи країни.

Огляд підготовлено департаментом офіційних публікацій та інформаційного забезпечення Національного банку України.